

УДК 316.77

**ДЕЯКІ ЛІНГВОКУЛЬТУРНІ ТИПАЖІ «КЕНТЕРБЕРІЙСЬКИХ ОПОВІДОК»
ДЖЕФРІ ЧОСЕРА****О. П. Демиденко**

*м. Київ, Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
olga.demydenko80@gmail.com*

А. С. Кириченко

*м. Київ, Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
kyrychenko.anastasiia.mail@gmail.com*

Статтю укладено у контексті сучасних досліджень лінгвокультурних типажів, що базуються на релевантних об'єктивних соціально-важливих та соціально-специфічних характеристиках та маркерах ідентичності людини, що мають певну лінгвoseміотичну репрезентацію. Матеріалом праці обрано «Кентерберійські оповідки» пера Джефрі Чосера, середньовічний твір, що став визначальним для подальшого розвитку англійської мови та літератури, але дотепер не був дослідженим у контексті лінгвокультурології та лінгвоперсонології. Авторки фокусують свою увагу на персонажах Лицаря й Жінки з Бату і наводять опис основних особливостей типажів Лицаря та Жінки-феміністки у їх взаємозв'язку з реальними характеристиками відповідних соціальних прошарків, ілюструючи свої твердження прикладами. У публікації коротко окреслено перспективи подальшого вивчення творів класичної літератури крізь призму лінгвокультурології, лінгвоперсонології та лінгвoseміотики, що сприятиме не лише подальшій розробці теорії лінгвокультурних типажів, а й поглибленому вивченню типажів, представлених у творі, а також їх репрезентантів у світовій літературній спадщині. При цьому на особливу увагу у подальших наукових розвідках заслуговуватиме адекватність відтворення таких персонажів у перекладі з урахуванням маркерів їх типових характеристик.

Ключові слова: «Кентерберійські оповідки»; лінгвокультурний типаж; лінгвокультурологія; лінгвоперсонологія.

Вступ. Антропоцентричний фокус сучасних мовознавчих і літературознавчих пошуків, зумовлює актуалізацію вивчення мовної особистості у світлі лінгвокультурології, лінгвоперсонології, лінгвoseміотики. Це уможливує не лише поглиблене вивчення ідентичності, світосприйняття і стандартів комунікативної поведінки представників різних соціальних прошарків та груп, а також окреслення їх понятійних образних та ціннісних складових. Відтак безперечно важливим є виокремлення індивідуальних та типових формувальних чинників особистості та їх мовних репрезентації.

Лінгвокультурні типажі, яким присвячена ця публікація, є цікавим об'єктом для дослідження у парадигмі сучасних наукових розвідок. Це зумовлено необхідністю комплексного розгляду поняття, що є певним результатом взаємозв'язку і взаємовпливу культури, соціуму і мови. Лінгвокультурний типаж є узагальненням, об'єднує стереотипні уявлення про особистість, що типізується, з якою мовець себе усвідомлено чи неусвідомлено асоціює. До стереотипних характеристик типу входять і цінності, згідно яких типаж будує свою поведінку, а цінності, як відомо, є глибинними характеристиками культури. На відміну від стереотипу лінгвокультурний типаж пов'язаний з реально існуючою особистістю або з фікційною особистістю як концептом [6, с. 10].

Власне, матеріалом для вивчення лінгвокультурних типажів можуть слугувати будь-які джерела – як сучасні медіатексти (особливо рекламні), так і твори фольклору й міфопоетика (у яких сконцентровані різні типи персонажів). У контексті нашого дослідження лінгвокультурних типажів ми вважаємо за доцільне звернути увагу на твори класичної літератури, які не лише стали надбанням світової літератури і вплинули на подальший її розвиток і формування, а й з позицій лінгвокультурологічних і лінгвoseміотичних досліджень слугують певним містком між стереотипними уявленнями, сформованими у минулому та їх сучасною репрезентацією, що реалізується завдяки інтертекстуальності як однієї з текстових категорій. Безперечно, для сучасної англійської літератури таким визначальним твором стали «Кентерберійські оповідки» Джефрі Чосера, середньовічний твір, з якого починає свій відлік історія сучасної англійської мови і який водночас є багатим джерелом для вивчення витоків стереотипізації певних характеристик особистості.

Отже, **метою статті** є вивчення мовних репрезентантів лінгвокультурних типажів Лицаря та Жінки-феміністки на матеріалі «Кентерберійських Оповідок» Чосера. Завдання: 1) проаналізувати

поняття «лінгвокультурний типаж» у контексті лінгвоперсонології та лінгвокультурології; 2) навести результати аналізу обраних типажів «Кентерберійських Оповідок».

Поняття «лінгвокультурний типаж» у контексті лінгвоперсонології та лінгвокультурології.

Тенденція до комплексного вивчення людини почала розвиватися в гуманітарній парадигмі наукового знання кінця минулого століття. Одним з таких напрямків стало вивчення мовної особистості, у середині дев'яностих років даний напрямок було вдосконалено і окреслено в якості окремої лінгвістичної дисципліни, позначеної В. П. Нерознаком як «лінгвоперсонологія». Лінгвоперсонологія – це самостійний напрям мовознавства, що виділяється в рамках антропоцентричного дослідження мови, об'єктом і предметом якої В. П. Нерознак [8] називає «власне людську мовну особистість», а вивчення універсальної «багато-людської» мовної особистості він відносить вже до лінгвокультурології.

Основними ідеями лінгвоперсонології є те, що: 1) індивідуум це носій мови, у його свідомості зберігається закодована у мовленнєвих одиницях і правилах їх використання інформація; 2) інформація в індивідуальній свідомості завжди поєднана із емоційно-оцінною актуалізацією (або ж ситуативною можливістю такої актуалізації); 3) інформація в індивідуальній свідомості стає релевантною для інших індивідуумів завдяки інтегративній функції мови, що дає змогу досягнути певного взаєморозуміння у процесі спілкування і цілісності того досвіду, котрий закріплено у семантиці мовленнєвих одиниць і типових умовах їх використання; 4) носій мови, мовленнєва особистість, є складним утворенням і змінним поєднанням, у якому співіснують різні соціально-ситуативні ролі, моделі поведінки, рівні комунікаційної компетенції, а також індивідуальні, ідеосинкротичні особливості; 5) лінгвоперсонологія як інтегративна частина гуманітарного знання базується на досягненнях лінгвістики, літературознавства, психології, соціології, культурології [6].

Лінгвокультурологія як інтегративна галузь мовознавства, вивчає взаємозв'язок і взаємодію культури та мови в її функціонуванні й узагальнює цей процес як цілісну структуру одиниць у єдності мовного й культурного змісту за допомогою системних методів з орієнтацією на сучасні пріоритети, суспільні цінності та норми культури. Лінгвокультурологія нині перебуває на етапі становлення і чітко тяжіє до виокремлення на межі етнолінгвістики та соціолінгвістики [5]. Об'єкт вивчення – дослідження взаємодії мови, носія культурної інформації, культури з її усталеними принципами, і людини, що створює дану культуру завдяки використанню мови, а предмет – вивчення культурної семантики мовних знаків, які формуються у процесі взаємодії двох різних кодів, а саме мови і культури [7]. Власне лінгвокультурологічний підхід є одним із основних підходів до вивчення мовленнєвої особистості як типового утворення, він заснований на виділенні типів мовленнєвої особистості як носія тієї чи іншої культури.

Лінгвокультурні типажі є узагальненими образами особистостей, оскільки вони є характеристикою мовної особистості крізь призму її комунікативної поведінки, необхідно відмежувати дане поняття від суміжних з ним, що широко використовуються в процесі дослідження мовної особистості. Такими основними поняттями є «соціальна роль», «стереотип», «імідж», «амплуа», «персонаж». Типаж не є шаблоном, він має зв'язок із конкретними представниками тієї чи іншої групи, перцептивно-образні і ціннісні характеристики яких знаходять відображення при типізації, крім того, він відрізняється багатомірністю й формує різні характеристики і властивості типізованого суб'єкта. Однак, варто зазначити, що поняття «персонаж» і «лінгвокультурний типаж» не тотожні, оскільки лінгвокультурний типаж є узагальненням як вигаданих персонажів, так і реально існуючих осіб. Таким чином, персонаж є різновидом лінгвокультурного типажу [1, с. 13–14].

Аналіз лінгвокультурних типажів «Кентерберійських оповідок». Джефрі Чосер вмістив у своєму творі безліч образних характеристик населення Середньовіччя, персонажі не лише є частиною «Оповідок», а й частиною епохи, оскільки їх портрети, поведінка та мислення дають достатньо інформації задля аналізу лінгвокультурних типажів. Вибір саме цих персонажів був не випадковим.

Лицар і дотепер стереотипно асоціюється з благородством, силою, мужністю відвагою, цей образ особливо оточений певним романтичним флером (згадаймо хоча б стереотипне поняття «лицарської поведінки»), а появі такого стереотипу сприяли численні літературні твори, у яких лицарі оспівувалися саме такими, з мінімальною згадкою про будь-які негативні риси. Феміністичні вільнодумні нахили будь-якої жінки середньовічним суспільством засуджувалися, але на часі якраз вітаються і вважаються нормальною складовою жіночої ідентичності. Тому для аналізу лінгвокультурних типажів Лицаря та Жінки-феміністки (результати якого стисло представлено у цій публікації) нами було обрано двох персонажів «Кентерберійських оповідок»: Лицаря та Жінку з Бату. Варто одразу зауважити, що жіночі й чоловічі персонажі «Кентерберійських оповідок» безперечно заслуговують на поглиблене вивчення їх типізації та подальшої інтертекстуальної репрезентації у творах світової художньої літератури. Висновки дослідження проілюстровано прикладами з

оригінального твору та його україномовного перекладу пера М.В. Стріхи.

Суспільство IX століття, про яке йдеться у «Кентерберійських оповідках» ділилося на три стани – на тих, хто бореться (*bellatores*), хто молиться (*oratores*) і хто працює (*laboratores*). Як зазначають історики, до кінця XIV століття престиж військових відчутно знизився через мародерів та недобросовісних військових. Проте люди все ще продовжували вірити в сам ідеал лицарства як спільноти воїнів без страху і докору, благородних захисників віри і вітчизни, покровителів вдів та сиріт, борців за правду і справедливість, навіть якщо їх і важко було знайти в реальному житті [2]. Лицар Джефрі Чосера, уособлює цей ідеал, саме тому автор і наділяє персонажа наступною характеристикою: «*He was a verray, parfit gentil knyght* [12] // *Усіх чеснот був лицарських взірцем*» [9], Лицар також «*loved chivalrie, Trouthe and honour, fredom and curteisie* [12] // *по-лицарськи достоту Ніс гідність, вірність, милість і чесноту*» [9], оскільки гідність і честь були не менш важливими ідеалами для лицарів, ніж слава і мужність. Дисциплінованість, вміння переносити біль, зневага до смерті, необхідна на війні здатність швидко приймати рішення, скромність, а також мужність – це також одні із основних вимог, які пред'являлися до лицарського класу, та є типовими для нашого розуміння. Дійсно, лицар має свій неповторний стиль життя, свою складну систему цінностей, деякі з яких часто йшли врозріз з християнськими поглядами і багато з яких викликають подив та посмішку у сучасної людини. Але саме ці цінності, відображені в стилі життя, поведінці, мови лицарів і роблять цей клас неповторним та унікальним [2].

Лицар епохи Середньовіччя стереотипно уявляється нам благородним воїном, кочове життя якого сповнене подорожей верхи і пригод, які він долає за допомогою вірного супутника і друга. Лицар із «Кентерберійських Оповідок», як канонічний представник такого типу, прибув до абатства на коні разом зі сквайром, власним сином: «*With hym ther was his sone, a yong SQUIER* [12] // *І юний син, СКВАЙР-джура, був із ним*» [9], прибув він після військового походу, на що і вказує його одяг: «*His hors were goode, but he was nat gay. / Of fustian he wered a guron* [12] // *І, хоч були і коні добрі в нього, / Убрання не вдягав він чепурного*» [9]. Дійсно, одяг Лицаря був забруднений його власними обладунками: «*Al bismotered with his habergeoun,* [12] // *На нім лишилися сліди війни*» [9].

Є. Ю. Скачко [11] зазначає, що посвята в лицарі представляла собою ритуалізоване дійство, згідно якого Лицар мав прийняти клятву, згідно якої він мав 1) служити церкві і своєму государю, захищати батьківщину; 2) бути мужнім, боротися всіма силами за віру і в захист релігії, вмирати, але не зрікатися християнства; 3) не ображати ніколи нікого і не ображати лихослів'ям дружбу, непорочність, відсутніх, скорботних і бідних; 4) завжди служити честі і правди; 5) не вступати в нерівний бій: кілька проти одне одного і уникати будь-якого обману і брехні; 6) на турнірах і на інших розважальних боях ніколи не використовувати гострого меча; 7) зберігати непохитно довіру до всіх і особливо до своїх товаришів, оберігати їх честь і майно в їх відсутність; 8) зберігати під своїм прапором порядок і дисципліну між військами; 9) після повернення до государя віддавати звіт про свої пригоди – навіть і тоді, коли цей звіт не послужить їм на користь – королю і начальникам під страхом виключення з лицарства.

У «Кентерберійських оповідках» є докази того, що герой дотримувався деяких із цих основних принципів, а саме: «*Ful worthy was he in his lordes werre, / And therto hadde he riden, no man ferre, As wel in cristendom as in hethenesse* [12] // *в війнах, що його володар вів, / Він поміж перших завше був бійців; З ним християни бились і погани*» [9], а також не мав у звичках лихослів'я: «*And of his port as meeke as is a mayde. / He nevere yet no vileynye ne sayde / In al his lyf unto no maner wight* [12] // *Та скромний і, мов дівчина ясна, / Люб'язний був він, і лихого слова / Його ніколи не містила мова*» [9]. Лицарська поведінка передбачала, окрім зазначених вище якостей, ще й прояв вишуканості манер, ввічливості і чемності, оскільки лицарі вважалися людьми високого статусу: «*In al his lyf unto no maner wight. / He was a verray, parfit gentil knight* [12] // *Хто разом з нами їхав пунівцем, / Усіх чеснот був лицарських взірцем*» [9]. Куртуазність була обов'язковою складовою лицарського способу життя, що і зумовило формування образу Лицаря як воїна, який уміє гідно поводитися як на полі бою, так і при дворі.

Епоха хрестових походів, з якої і почалося формування лицарства зробила Лицаря набожним. Разом з іншими персонажами «Кентерберійських оповідок» Лицар іде на поклоніння мощам святого Томаса Бекета, хоча нещодавно повернувся додому, але він так поспішає до святині, що навіть не встиг перевдягнутись, вирушаючи у нову путь (на чому і наголошує автор з притаманною йому іронією): «*For he was late ycome from his viage, / And wente for to doon his pilgrimage* [12] // *З походу повернувшись додому / Подався лицар дякувать святому*» [9]. У багатьох битвах Лицар відстоював християнство та давав відсіч не християнам, про що автор і нагадує під час опису персонажу: «*At Alisaundre he was, whan it was wonne... / Of Algezir, and riden in Belmarye / At Lyeys was he and at Satalye, / Whan they were wonne; and in the Grete See... / And foughten for oure feith at Tramysse...* / *This*

ilke worthy knyght hadde been also / Somtyme with the lord of Palatye / Agayn another hethen in Turkye [12] // *І Альджезір коли в Гранаді внав, / Він був на мурах, був на Грецькім морі, / Як берег Африканський вліг в покори. / В Атталію сурмили як похід, / Вождєві, звісно, рушив він услід... / Колись він сміло бився під Мілетом, / Поганець-Турок нині вже живе там* [9]. Окрім захисту віри, важливим аспектом лицарської культури є культ жінки – через міцний зв'язок лицарства та високої любові до Дами, він обирає історію, сповнену лицарями, любов'ю, честю, лицарством і пригодами. Головний акцент в оповіданні не лише на романтичній історії про любовний трикутник Арсіти, Паламона та прекрасної Емілії, але й правила пошани, чесності та правильної поведінки. Для свого героя бере грецького героя легенди, Тесея, який був найвидатнішою людиною в давньогрецькій культурі. Дійсно, Тесеї був королем Афін, а Софокл представляє його як ідеального короля («*And in his tyme swich a conquerour, / That gretter was ther noon under the sonne* [12] // *Тоді на світі воїн ні один / Не рівний був йому на полі брані*») [10]. Таким чином, Тесеї, як і сам Лицар, є втіленням усіх ідеальних людських чеснот [2].

Очевидно, що Лицар є важливим образом, який поєднує у собі позитивні особливості усього класу, сам герой є втіленням середньовічної ідеології лицарства: він благочестивий і ввічливий, щойно з поля битви і поводить себе сміливо та безстрашно [11]. У загальному пролозі Чосер описує його чи не найпозитивніше, хоча історія Середньовіччя, свідчить про те, ідеалізовані літературою персонажі були зовсім неідеальними типажми у реальному житті.

Жінка з Бату є зовсім іншою, втіленням жіночої свободи і волелюбності, що яскраво вирізняється на фоні інших тим, що не боїться висловлювати свої феміністичні погляди, зовсім нетипові для середньовічної представниці прекрасної статі. Пролог та оповідь Жінки з Бату є певним феміністичним маніфестом, в якому оспівується інша філософія життя, про яку лише мріяли багато тогочасних жінок і яку сповідають більшість наших сучасниць.

Цілком можливо, що тверде переконання героїні оповідання Сержанта Судового в тому, що жінки народжені для служіння чоловікам («*Wommen are born to thraldom and penance, And to been under mannes governance*») [12], спровокувало Жінку з Бату, котра постала на захист абсолютно протилежних поглядів (на той час – диких), поділитися власним досвідом і розповісти свою історію.

Алісон – молода вдова, усі її думки зосереджені саме на новому шлюбі: «*Thonked be God that is eterne on lyve, / Housbondes at chirche dore I have had fyve* [12] // *Снасибі ласці Господа святого! – / Уп'яте до вінчального порога Сходила*» [9]. Згідно церковним канонам, жінка могла вийти заміж лише один раз, тому попередні чотири шлюби не були законними. Власне кажучи, увесь її довгий монолог мав стати подібним переконанням, адже героїня сповідує любов: «*He seith that to be wedded is no synne... / Allas, allas! That evere love was synne!* [12] // *Шлюб – се не гріх; нас мудрість давня вчить / Гай-гай, чому ж любов завжди гріховна!*» [9]. Відповідно до Дж. Чосера, вона не просто жінка, але перш за все дружина за власним вибором і покликанням [2].

А. Н. Горбунов [2] розглядає монолог Жінки з Бату як «сповідальний», але до сповіді і покаєння в християнському сенсі він не має ніякого відношення: розповідаючи про свою долю, Алісон лише намагається виправдати себе і до кінця залишається впевненою в своїй цілковитій правоті. Проте, першу частину прологу Жінки з Бату можна розглядати як полеміку Чосера з трактатом святого Ієроніма, «Проти Йовініана» у якому наголошується, що утримання від статевих стосунків має значно більшу вагу, ніж подружнє життя. Жінка з Бату протиставляє цьому свої власні думки та досвід. [9].

На початку монологу, віддавши перевагу не авторитетам, а особистому досвіду і, згадавши про недоліки подружнього життя, Алісон переходить до агресивного захисту шлюбу, який традиційно вважався нижче дівоцтва або вдовства, а повторні шлюби в теорії, хоча і не на практиці, взагалі допускалися вкрай неохоче. Жінка з Бату прямо і відверто заявляє: «*Wher can ye seye, in any manere age, / That high God forbad marriage By expres word? / I pray yow, telleth me. / Or where comanded he virginitee?.. / Men may conseille a womman to been oon, / But conseillung is no comandement* [12] // *Вкажіть ви місце у Святім Письмі, / Де проти шлюбу вказівки прями? / Скажіть мені, я хочу знати достоту, / Чи є наказ плекати довіку цноту?.. / Але се тільки рада, не наказ: / Вирішувати має кожний з нас*» [9]. Варто зазначити, що Томас Рінгстед, відомий англійський теолог XIV ст., відповідаючи на запитання, чому інший шлюб менш прийнятний для церкви, ніж перший, посилався на духовний аспект таїнства і давав наступне пояснення: оскільки є тільки один Бог і одна Церква, то і чоловік для жінки має бути лише один [14]. З цим, жінка з Бату не погоджувалася, оскільки це порушувало її свободу, як жінки та людини. Алісон також згадує про Соломона, котрий мав багато дружин: «*Lo, heere the wise kyng, daun Salomon;/ I trowe he hadde wyves mo than oon- / As, wolde God, it leveful were to me / To be refreshed half so ofte as he! / Which yifte of God hadde he, for alle hise wyvys! / No man hath swich that in this world alyve is. / God woot, this noble kyng, as to my wit, / The firste nyght had many a myrie fit / With ech of hem, so wel was hym on lyve!* [12] // *Цар мудрий Соломон за давніх днів / Дружину не одну до себе ввів! / Чому ж Господь мені не може дати Себе удвічі рідше освіжати? /*

Йому щастило, певно, на дружин, Раз жодною не вдовольнився він! / Сей благородний цар, як вам відомо, / Із кожною із них не знав утоми, / Як брався в ніч найпершу розважать!» [9], тому з'являється риторичне питання: чому вона, жінка, не може мати декількох чоловіків і отримувати насолоду?

Дж. Манн дотримується думки, що Алісон не намагається продемонструвати жінку, здатну до самостійної думки та дії, оскільки вона просто використовує Біблію і мислить в межах патріархату, а не за його межами, і, отже, лише підтверджує негативні стереотипи щодо жінки, особливо тому, що вона хитрить [13]. Більш того, аби підтримати ідею про те, що Жінка з Бату також символізує негативні стереотипи про жінок, важливо зазначити, що у своєму пролозі, Алісон зазначає, що була рада грошам та подарункам (*They had me yeven hir gold and hir tresoor; / Me neded nat do lenger diligence* [12] // *Вони ж бо й так були в моїх руках, / Мені свої записавши грунт і дах* [9]). З її поглядами на гроші, інтимний зв'язок і шлюб, єдина річ, що, здається, відокремлює її від хтивої істоти, полягає в тому, що поряд існує юридичний договір. Це зовсім не відповідає ідеям фемінізму та міцного шлюбу, як вважає Манн [13].

Не менш профеміністичним є і її оповідь про лицаря, який згвалтував жінку, і якого врятувала також жінка, лише коли вона дала відповідь на «вічне» питання про бажання, таке важливе для Вдови: *«Wommen desiren to have sovereynetee / As wel over hir housbond as hir love* [12] // *Найдужче жінка хоче владу мать / Всякчасно над коханим чоловіком»* [9].

Таким чином, створивши волелюбний і відверто феміністичний образ Жінки з Бату, Чосер не лише демонструє, а й висміює середньовічні порядки, засуджуючи пригнічене становище тогочасних жінок, які згідно середньовічних канонів не мали права висловлювати свої думки і бажання, мали в усьому коритися чоловікові, виправдовуватися і каятися за будь-яке інакомислення.

Висновки. З огляду на обмежений обсяг цієї публікації, поза увагою лишилися безліч особливостей персонажів «Кентерберійських оповідок», які можливо проаналізувати крізь призму ідей лінгвоперсоналогії та лінгвокультурології та теорії лінгвокультурних типажів. Зокрема видається доцільним і важливим дослідження інтертекстуальних взаємозв'язків «Кентерберійських оповідок» Джефрі Чосера з творами світової літератури у лінгвосеміотичному та перекладознавчому аспектах. Адже лінгвокультурні типажі, представлені у досліджуваному творі, що істотно вплинув на подальший розвиток англійської мови і літератури, є певними символами тієї епохи, яка дотепер відлунується у літературній спадщині світу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Афанасьев И. Энциклопедия современной Украины / И. Афанасьев. – К. : Вечірній Київ, 2002. – 6 с.
2. Горбунов А. Н. Чосер Средневековий / А. Н. Горбунов. – М. : Лабиринт, 2010. – 355 с.
3. Демиденко О. П. Лінгвокультурні типажі британців та українців у лінгвосеміотичному аспекті / О. П. Демиденко // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Філологічна. – 2016. – Вип. 60. – С. 28–32. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2016_60_13.
4. Жеребило Т. В. Словарь лингвистических терминов: Изд. 5-е, испр-е и дополн / Т. В. Жеребило. – Назрань : Изд-во «Пилигрим», 2010. – 355 с.
5. Карасик В. И. Лингвокультурный типаж: к определению понятия / Аксиологическая лингвистика: лингвокультурные типажі: сб. науч. тр. / под ред. В. И. Карасика. – Волгоград : Парадигма, 2005. – С. 5–25.
6. Карасик В. И. Языковой круг: личность, концепты, дискурс / В. И. Карасик. – Волгоград : Перемена, 2002. – 477 с.
7. Маслова В. А. Лингвокультурология: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / В. А. Маслова. – М. : Академия, 2001. – 208 с.
8. Нерознак В. П. Лингвистическая персоналогия: к определению статуса дисциплины / В. П. Нерознак. – М. : Изд-во МГУ, 1996. – 5 с.
9. Стріха М. В. Улюблені переклади. Поезії / М. В. Стріха. – К. : Видавничий дім «Пенмен», 2017. – 769 с.
10. Чосер Дж. Кентерберійські оповідки. Оповідь Лицаря / [Пер. Максим Стріха]. – Режим доступу: <http://rs-journal.kpu.zp.ua/archive/25-26-2016/16.pdf>.
11. Brewer D. S. Chaucer's Knight as Hero, and Machaut's Prise d'Alexandrie. Heroes and Heroines in Medieval English Literature / D. S. Brewer. – Cambridge, 1994. – 230 с.
12. Chaucer J. Canterbury Tales / J. Chaucer. – London : C. Knight & Co, 1999. – 160 с.
13. Mann J. Chaucer and Medieval Estates Satire. The Literature of Social Classes and The general Prologue to The Canterbury Tales / J. Mann. – Cambridge, Great Britain : Cambridge, 1973. – 94 с.
14. Robertson D. W. A Preface to Chaucer / D. W. Robertson. – Princeton, 1962. – 145 с.

REFERENCES

1. Afanasiev, I. (2002). *Entsyklopediia suchasnoi Ukrainy* [Encyclopedia of Contemporary Ukraine]. Kyiv, Ukraine: Vechirnii Kyiv.
2. Gorbunov, A. N. (2010). *Choser Srednevekovyj* [A medieval Chaucer]. Moscow, Russian Federation: Labirint.

3. Demydenko, O. P. (2016). *Linhvokulturni tipazhi brytantsiv ta ukraintsiv u linhvosemiotychnomu aspekti* [Linguocultural character types of the British and the Ukrainian people in linguosemiotic view]. Ukraine: Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu "Ostrozka akademiia" (60), 28-32. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2016_60_13.
4. Zhrebilo, T.V. (2010). *Slovar' lingvisticheskikh terminov* [Dictionary of linguistic terms]. Nazran', Russian Federation: Pilgrim.
5. Karasik V. I., & Dmitrieva O. A. (2005). *Lingvokul'turnyj tipazh: k opredeleniju ponjatija / Aksiologicheskaja lingvistika: lingvokul'turnye tipazhi* [Linguocultural type: to the definition of its concept / Axiological linguistics: linguocultural types]. Volgograd, Russian Federation: Paradigma.
6. Karasik, V. I. (2002). *Jazykovoij krug: lichnost', koncepty, diskurs* [Language Circle: Personality, Concepts, Discourse]. Volgograd, Russian Federation: Peremena.
7. Maslova, V. A. (2001). *Lingvokul'turologija* [Linguocultural studies]. Moscow, Russian Federation: Akademija.
8. Neroznak, V. P. (1996). *Lingvisticheskaja personologija: k opredeleniju statusa discipliny* [Linguistic personology: to the definition of a discipline status]. Moscow, Russian Federation: MSU publishing.
9. Strikha, M. V. (2017). *Uliubljeni pereklady. Poezii* [Favorite translations. Poems]. Kyiv, Ukraine: Penmen.
10. Chaucer, G. (2017). *Kerterberüski opovidky. Opovid Lytsaria*. [The Canterbury Tales. Knight's tale] (M. Strikha tr.) Ukraine. Retrieved from <http://rs-journal.kpu.zp.ua/archive/25-26-2016/16.pdf>.
11. Brewer, D. S. (1994). *Chaucer's Knight as Hero, and Machaut's Prise d'Alexandrie. Heroes and Heroines in Medieval English Literature*. Great Britain: Cambridge.
12. Chaucer, J. (1999). *Canterbury Tales*. London: C. Knight & Co.
13. Mann, J. (1973). *Chaucer and Medieval Estates Satire. The Literature of Social Classes and The general Prologue to The Canterbury Tales*. Cambridge, Great Britain: Cambridge.
14. Robertson, D. W. (1962). *A Preface to Chaucer*. Princeton.

O. Demydenko, A. Kyrychenko. Some linguacultural types of “The Canterbury Tales” (by G. Chaucer). The article deals with the contemporary studies of the linguocultural types. The research is mainly based on “The Canterbury Tales” by Geoffrey Chaucer, a medieval literary masterpiece that has become crucial for the further development of the English language and literature. Although this literary work has been widely studied and discussed by the different scientists it still lacks the research from the viewpoint of linguocultural studies and linguopsychology. Thus, the authors focus their attention on such characters of “The Canterbury Tales” as the Knight and the Wife of Bath considering them as the linguocultural types of the Knight and Feminist and illustrating their conclusions with the examples from the original masterpiece and its Ukrainian translation. The article briefly outlines the prospects for further study of classical literature in terms of linguocultural, linguopersonological and semiotical studies. The authors believe that the study will contribute not only to the further development of the linguocultural types theory, but also to the in-depth consideration of the types represented in “The Canterbury Tales”, as well as their representatives in the world literary heritage.

Key words: The Canterbury Tales; linguocultural type; linguoculture; linguopersonology.